Súd:	Okresný súd Košice II
Spisová značka:	12Csp/190/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7219210438
Dátum vydania rozhodnutia:	17. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Petra Hrebíčková
ECLI:	ECLI:SK:OSKE2:2021:7219210438.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Petrou Hrebíčkovou v spore žalobcu: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 807 598, zastúpený: JUDr. Katarína Hegedüšová, advokátka, so sídlom Bratislava, Majerníkova 3/A, proti žalovanej: N. O., G.. XX.XX.XXXX, K. C. J., o zaplatenie 311,72 eur s príslušenstvom

r o z h o d o l :

I. Žalovaná j e p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 71 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 71 eur od 13.11.2016 do zaplatenia, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu elektronicky dňa 13.11.2019 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú k zaplateniu sumy 71 eur (istiny), úroku vo výške 41,70 % ročne zo sumy 99 eur od 12.11.2015 do 14.12.2015, zo sumy 71 eur od 15.12.2015 do zaplatenia, odplaty vo výške 27,72 eur, zmluvnej pokuty vo výške 33 eur, poplatkov za upomienku vo výške 180 eur a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 98,72 eur od 13.11.2016 do zaplatenia.

2. Žalobu v podstatnom odôvodnil tým, že dňa 12.11.2015 uzavrel so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou jej poskytol úver 99 Eur za odplatu 27,72 Eur a úrok 41,70 % ročne z poskytnutého úveru. Termín konečnej splatnosti bol dohodnutý na 12.11.2016. Žalovaná z úveru doposiaľ zaplatila 28 eur. Žalobca si uplatnil aj poplatky za upomienky vo výške 180 Eur, s poukazom na všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru, podľa ktorých žalovaná sa zaviazala zaplatiť za každú zaslanú upomienku 30 Eur. Uplatnil si ďalej aj zmluvnú pokutu vo výške 33 eur, ktorú si účastníci dohodli v prípade neuhradenia úveru v dohodnutej lehote spotrebiteľom.

3. Žalovaná nemá evidovaný pobyt v Registri obyvateľov. Šetrením sa súdu nepodarilo zistiť jej skutočný pobyt prostredníctvom vykonanej lustrácie, preto jej doručoval žalobu postupom podľa § 116 ods. 2 SP, zverejnením oznámenia o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu, pričom k doručeniu žaloby týmto postupom došlo dňa 26.11.2020.

4. Súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania len na základe listinných dôkazov predložených žalobcom v súlade s § 297 písm. b/ CSP. Verejné vyhlásenie rozsudku na úradnej tabuli súdu bolo oznámené dňa 11.2.2021, teda bola zachovaná päťdňová lehota pred jeho verejným vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP).

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámení sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu a na základe týchto dôkazných prostriedkov zistil skutkový stav veci:

6. Sporové strany uzatvorili dňa 12.11.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver 99 Eur. Úrok bol konkretizovaný v bode 3 Zmluvy vo výške 41,70 % ročne z poskytnutého úveru, čo v prípade jeho riadneho splatenia v dohodnutom termíne predstavuje 41,28 eur. Celková čiastku, ktorú mala žalovaná vrátiť činila 168 eur. Zároveň bola konkretizovaná v zmluve v bode 2 aj odplata ako suma 27,72 eur, čo je aj RPMN vo výške 28 %. Ako termín konečnej splatnosti úveru je uvedený 12.11.2016. V zmluve je aj priemerná hodnota RPMN 24,67 %. V záverečnej časti zmluvy si jej účastníci dohodli zmluvnú pokutu 33 eur, ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve a spotrebiteľ sa tiež zaviazal zaplatiť veriteľovi za každú upomienku 30 eur do 5 dní od doručenia písomnej výzvy na úhradu.

7. Žalovaná podľa vyjadrenia žalobcu zaplatila doposiaľ 28 eur.

8. Súd zistený skutkový stav po právnej stránke posúdil podľa týchto právnych predpisov:

9. Podľa § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je tona prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva

10. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

13. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

14. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné zmluvné podmienky sú príkladne vymenované v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Medzi nimi pod písm. t/ je uvedená zmluvná podmienka, ktorá požaduje od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa. Pod písm. v/ za neprijateľnú zmluvnú podmienku sa považujú ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

15. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia súd vyhodnotil dohodu o poplatkoch za upomienky a zmluvnú pokutu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pokiaľ ide o poplatky za upomienky súd zastáva názor, že pre spotrebiteľský právny vzťah vychádzajúc aj z európskej judikatúry je typická tzv. teória skutočného plnenia, ktorá spočíva v tom, že spotrebiteľ má platiť len za skutočne dodanú službu. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku sa považuje podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v

skutočnosti záujmu dodávateľa (napr. rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-26/13, Arpád Kásler, HajnalkaKáslernéRaabai proti OTK Jelzalogbank Zrt, bod 58). Tento princíp je napokon zakomponovaný aj v citovanom ustanovení § 53 ods. 4 písm. v/ Občianskeho zákonníka. Navyše poplatok za upomienku nepredstavuje skutočné náklady veriteľa spojené s jej vystavením a odoslaním, čo by mohlo byť akceptovateľné, ale žalobca ich uplatňuje v absolútne neprimeranej výške predstavujúcej 16,6 % zo sumy poskytnutého úveru, čo súd považuje za neprijateľnú výšku predstavujúcu rozpor s dobrými mravmi. Preto dohodu strán v tejto časti možno vyhodnotiť aj ako absolútne neplatnú s poukazom na § 39 a § 41 Občianskeho zákonníka. Už len pre úplnosť súd dodáva, že navyše žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal existenciu sporných upomienok, ani jednu z nich nepredložil súdu a teda nesplnil si svoju dôkaznú povinnosť v tomto smere.

16. Za problematickú súd považuje aj dohodu o zmluvnej pokute a to z dôvodu, že tá je stanovená paušálne bez ohľadu na to, či žalovaná ako spotrebiteľka zaplatila časť svojho dlhu alebo neuhradila nič. Výška zmluvnej pokuty, aby bola spravodlivá, má totiž zohľadňovať plnenie žalovanej, nemôže byť v tej istej výške, ak dlžník nezaplatí ani časť svojho dlhu alebo ak ho čiastočne uhradí. Takéto nastavenie zmluvnej pokuty by mohlo viesť k tomu, že dlžník zaplatí podstatnú časť dlhu a dlhuje napr. len jedno euro a mal by zaplatiť tú istú zmluvnú pokutu ako dlžník, ktorý nezaplatí nič. Nepochybne preto ide o zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a preto súd ju vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá zo zákona je neplatná.

17. Zároveň súd poukazuje na to, že súdy už vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovili zmluvnú podmienku týkajúcu sa poplatku za upomienky, ale aj totožnej zmluvnej pokuty vo výške 33 Eur za neprijateľnú. Ide o rozsudky Okresného súdu Prešov 9Csp/102/2019 zo dňa 17.10.2019, 9Csp/133/2019zo dňa 14.10.2019, 9Csp/132/2019 zo dňa 7.10.2019, Okresného súdu Žiar nad Hronom 5Csp/78/2019zo dňa 9.10.2019 alebo Okresného súdu Bánovce nad Bebravou 5Csp/30/2019 zo dňa 1.10.2019.

18. Aj keď vo formulári predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa uvádza, že ide o spotrebiteľský úver a že zmluva je uzavretá podľa zákona č. 129/2010 Z.z. súd má za to, že o spotrebiteľský úver sa nejedná a daný úver je vylúčený s pôsobnosti zákona č. 129/2010 Z.z. podľa znenia účinného v čase uzavretia zmluvy t.j. podľa znenia účinného 30.9.2015 do 22.12.2015.

19. Podľa § 1 ods. 3 písm. f/ citovaného zákona totiž spotrebiteľským úverom nie je úver, ktorého výška je menej ako 100 Eur. O spotrebiteľský úver by išlo len vtedy, ak v období 12 mesiacov bol medzi stranami uzavretých viac zmlúv o úvere. To však z listinných dôkazov nevyplýva a keďže úver bol poskytnutý len vo výške 99 eur, nebolo možné na posúdenie zmluvy aplikovať zákon č. 129/2010 Z.z.28. Nepochybne však ide o spotrebiteľskú zmluvu, vzhľadom na postavenie subjektov, ktoré zmluvu uzatvárali, teda žalobca ako podnikateľ a žalovaná ako spotrebiteľka, ktorá pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svoje podnikateľskej činnosti.

20. V tejto súvislosti súd vychádzal z ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Podľa citovaného ustanovenia, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

21. Vykonávacím predpisom, ktorý sa uvádza vo vyššie citovanom zákonnom ustanovení je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Podľa § 1 ods. 1 citovaného nariadenia odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná v dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

22. Najvyššia prípustná výška odplaty je upravená v § 1a citovaného vládneho nariadenia. Pre tento prípad je potrebné aplikovať ods. 2 tohto ustanovenia podľa ktorého ak ide o poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi na obdobie ako 3 mesiace alebo o poskytnutie peňažných prostriedkov

spotrebiteľovi, ktorých výška nepresiahne 100 Eur, je najvyššia prípustná výška odplaty zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov 30% ročne.

23. V tomto konkrétnom prípade však odplata, ktorú tvorí aj dohodnutý zmluvný úrok činí až 65,31% (99 ku 168). Dohodnutá odplata teda viac ako dvojnásobne presahuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty, je teda dohodnutá v rozpore so zákonom (§ 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka) a preto dohodu v tejto časti je potrebné považovať za absolútne neplatný právny úkon s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka s použitím § 41 Občianskeho zákonníka.

24. Súd napokon potrebuje za podstatné uviesť, že v zmluve uvedená RPMN 28 %, je uvedená nesprávne. RPMN totiž zahŕňa odplatu (v danom prípade úrok 41,70 %), preto logicky, nemôže byť RPMN nižšia ako dojednaný úrok tvoriaci odplatu.

25. Žalovaná teda má žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru, t. j. 99 Eur, doposiaľ mu zaplatila 28 eur a preto súd vyhovel žalobe len čiastočne a zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 71 eur a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zmietol.

26. Z prisúdenej istiny boli priznané aj úroky z omeškania, na ktoré má žalobca nárok s poukazom na§ 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

27. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania splnením peňažného dlhu. Žalovaná sa dostala do omeškania s vrátením istiny úveru dňa 13.11.2016, keďže podľa zmluvy úver mala vrátiť do 12.11.2016. Ku dňu 13.11.2016 činila základná úroková sadzba ECB 0%; zvýšené o 5 percentuálnych bodov tak úroky z omeškania činia 5 %. Súd tak žalovanú zaviazal na zaplatenie sumy 71 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 71 eur od 13.11.2016 do zaplatenia.

28. O lehote na splnenie povinnosti súd rozhodol v súlade s § 232 ods. 3 CSP.

29. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

30. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP s tým, že žalobca bol v spore v prevažnej časti uplatneného nároku neúspešný (v zamietnutej časti v percentuálnom vyjadrení 77,23 %, úspešný bol len do priznanej istiny 71 eur, v percentuálnom vyjadrení 22,77 %, pomerný úspech žalovanej tak činí 54,46 %), a preto žalovanej by patril voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania, avšak preukázateľne jej žiadne trovy konania nevznikli, preto jej súd nárok na náhradu trov konania voči žalovanému nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice II v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.

V nadväznosti na zákon č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení zákona č. 92/2020 Z. z., zákona č. 155/2020 Z. z., zákona č. 421/2020 Z. z. a zákona č. 9/2021 Z. z. § 9 ods. 1 v spojení s § 8 písm. a), procesné lehoty (to znamená lehota na podanie odvolania) neplynú v čase odo dňa účinnosti tohto zákona t.j. od 19. januára 2021 do 28. februára 2021 vrátane.